

MEZINÁRODNÍ ÚMLUVY

Týkající se mokřadů, rostlin a živočichů

Ramsarská konvence

CONVENTION ON WETLANDS

(Ramsar, Iran, 1971)

- ÚMLUVA O MOKŘADECH MAJÍCÍCH MEZINÁRODNÍ VÝZNAM PŘEDEVŠÍM JAKO BIOTOPY VODNÍHO PTACTVA

Co jsou mokřady?

- Mokřady jsou definovány jako území bažin, slatin, rašelinišť, území pokrytá vodou, přirozená i uměle vytvořená, trvalá či dočasná, s vodou stojatou či tekoucí, sladkou, brakickou či slanou, včetně území moří, jejichž hloubka za odlivu nepřesahuje šest metrů.

Co je Úmluva o mokřadech?

- Úmluva o mokřadech majících mezinárodní význam především jako biotopy vodního ptactva (*Convention on Wetlands of International Importance Especially as Waterfowl Habitat*) je jednou z nejvýznamnějších mezinárodních úmluv v oblasti ochrany přírody.
- Zároveň se jedná o jedinou úmluvu chránící určitý typ biotopu.
- Z původního zaměření na ochranu mokřadů významných z hlediska vodního ptactva se po určité době dospělo k současnému stavu, kdy se prostřednictvím této Úmluvy zajišťuje celosvětová ochrana a rozumné užívání **všech typů mokřadů.**

Kdy a kde a proč byla Úmluva sjednána?

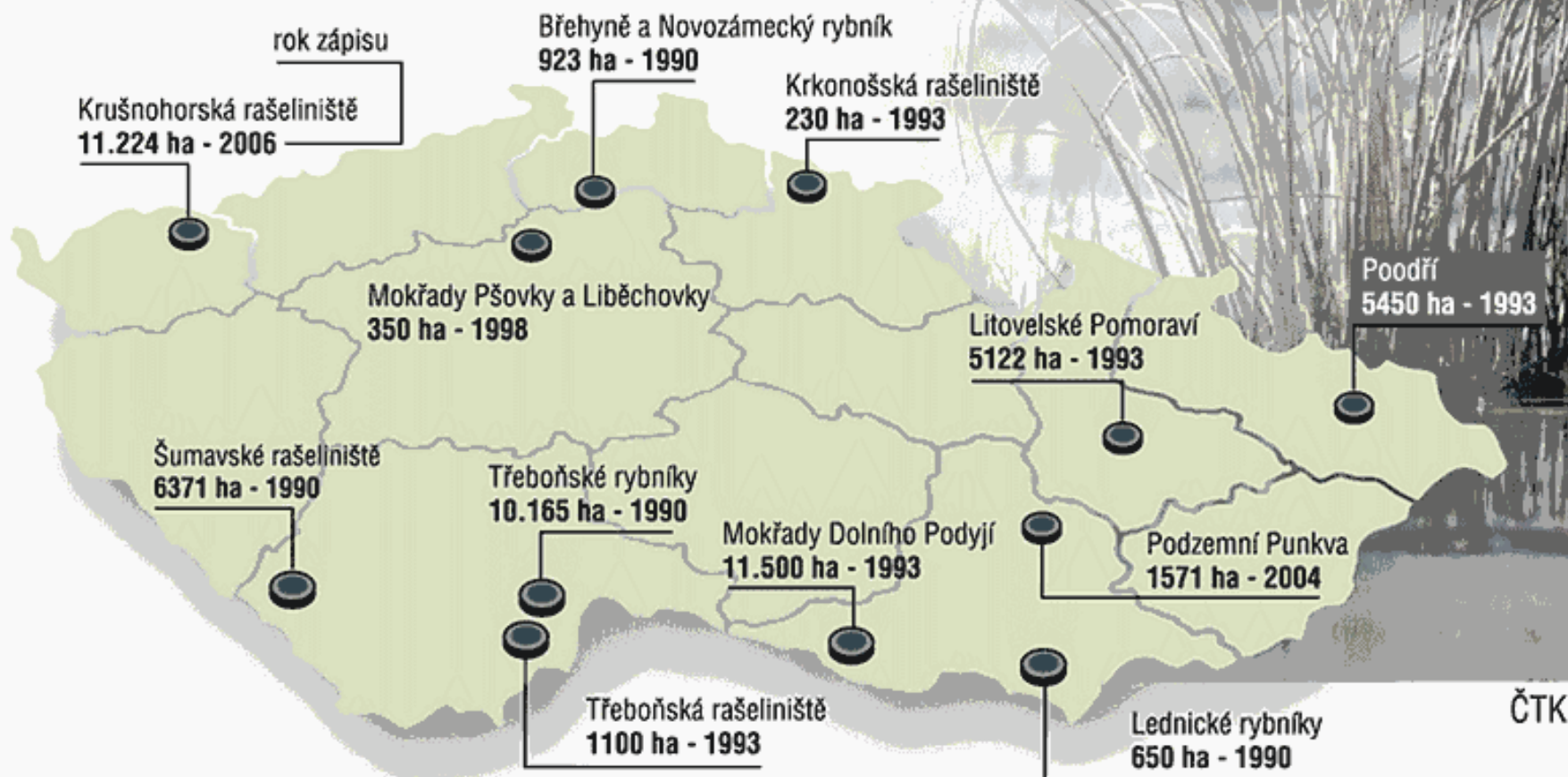
- Myšlenka nutnosti ustanovení mezinárodní úmluvy zazněla v r. 1962 na první mezinárodní konferenci o mokřadech.
- Úmluva byla prvními 18 státy podepsána v r. 1971 v íránském městě Ramsar (odtud zkrácený název „Ramsarská úmluva“) a v platnost vstoupila v r. 1975. Česká republika je smluvní stranou od r. 1990.
- K 31. 10. 2006 má Ramsarská úmluva celkem 153 smluvních stran.
- Sekretariát sídlí ve švýcarském Glandu.

Jaké jsou povinnosti smluvních stran Úmluvy?

- Každá smluvní strana je povinna zařadit alespoň jeden ze svých mokřadů na „Seznam mokřadů mezinárodního významu“ a zajistit adekvátní ochranu a rozumné užívání mokřadů na svém území.
- Do seznamu jsou zařazovány mokřady splňující poměrně přísná kritéria mezinárodního významu pro vodní ptactvo a mezinárodního významu z hlediska ekologie, botaniky, zoologie, limnologie nebo hydrologie.
- Seznam v současné době čítá cca 1700 mokřadů celého světa o celkové rozloze asi 150 mil. ha.
- Česká republika má na seznamu zapsáno celkem 12 mokřadů.

MOKŘADY MEZINÁRODNÍHO VÝZNAMU

Mokřad je území zatopené vodou nebo území s půdou, která je stále nasycená spodní vodou. Mokřady tvoří přechod mezi suchozemskými a vodními ekosystémy a mají více podob - jsou to například bažiny, tůně, rašeliniště, slatiniště či lužní louky. Představují přirozenou zásobárnu vody v krajině a patří mezi biotopy s největší biologickou aktivitou (po deštných pralesech a korálových útesech).

Které mokřady České republiky jsou zapsány na Seznam mokřadů mezinárodního významu?

mokřad	Rozloha ha	mokřad	Rozloha ha
Šumavská rašeliniště	10 225	Krkonošská rašeliniště	209
Třeboňské rybníky	9 710	Třeboňská rašeliniště	1 051
Břehyně a Novozámecký rybník	1 349	Mokřady dolního Podyjí	11 525
Lednické rybníky	691	Mokřady Liběchovky a Pšovky	361
Litovelské Pomoraví	6 194	Podzemní Punkva	1 571
Poodří	4 42	Krušnohorská rašeliniště	11 224

Kdo odpovídá za naplňování Ramsarské úmluvy v ČR?

- ⦿ Ministerstvo životního prostředí, kontaktním místem je odbor mezinárodní ochrany biodiverzity.
- ⦿ Funkci poradního orgánu ve věcech ochrany mokřadů vykonává Český ramsarský výbor, který je složen ze zástupců Ministerstva životního prostředí, pracovníků Agentury ochrany přírody ČR, pracovníků vědeckých a výzkumných pracovišť a zástupců nevládních organizací.

Jaké jsou orgány Ramsarské úmluvy?

- Zasedání konference smluvních stran, která se konají v tříletém cyklu
- Stálý výbor
- Výbor pro vědecko-technické otázky (STRP)
- Sekretariát

CITES – Washingtonská úmluva

- **Úmluva o mezinárodním obchodu s ohroženými druhy volně žijících živočichů a rostlin je jedna z nejdůležitějších dohod chránících rostliny a živočichy na mezinárodní úrovni. Jejím smyslem je celosvětová kontrola obchodu s ohroženými druhy volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin.**

- Úmluva reguluje zejména obchod s exempláři ohrožených druhů získaných z volné přírody, kontroluje však i obchod s živočichy odchovanými v zajetí nebo člověkem vypěstovanými rostlinami druhů, které jsou v přírodě ohroženy.
- V současné době má úmluva 179 smluvních stran, Česká republika je smluvní stranou od 1.1.1993

Bernská úmluva

- Úmluva o ochraně evropských planě rostoucích rostlin, volně žijících živočichů a přírodních stanovišť

- Uzavřena byla 19. září 1979 v Bernu ve Švýcarsku a v platnost vstoupila 1. června 1982. Česká republika k ní přistoupila 8. října 1997 a v platnost zde vstoupila 1. června 1998.
- Úmluvu již podepsalo 47 členských států Rady Evropy

CBD

- ◉ **Úmluva o biologické rozmanitosti** se řadí k nejvýznamnějším mezinárodním úmluvám v oblasti životního prostředí, byla poprvé vystavena k podpisu na Konferenci OSN o životním prostředí a rozvoji (UNCED) 5. června 1992 v brazilském Rio de Janeiru a v platnost vstoupila již 29. prosince 1993.

- ◉ Jménem České republiky byla Úmluva podepsána v New Yorku dne 4. června 1993.
- ◉ Úmluva si klade tři základní cíle:
  - ochranu biologické rozmanitosti, která je chápána jako rozmanitost všech živých organismů a systémů, jichž jsou tyto organismy součástí,
  - udržitelné využívání jejích složek,
  - spravedlivé a rovnocenné rozdělování přínosů plynoucích z genetických zdrojů.

United Nations Decade on Biodiversity

Cartagenský protokol o biologické bezpečnosti

- mezinárodní úmluva přijatá 29. ledna 2000 v Montrealu.

- Protokolu má zajistit ochranu a bezpečnost při zacházení, využívání a přenosu geneticky modifikovaných organismů, které mohou mít negativní vliv na biologickou rozmanitost nebo na lidské zdraví. Upravuje např. převoz GMO přes hranice států.
- Protokol Česká republika ratifikovala 8. října 2001 a vstoupil v platnost 11. září 2003. Protokol doposud ratifikovalo přes 143 států světa a Evropská unie.

THANK YOU FOR VISITING OUR WETLAND

Excuse me, Sir, but it's forbidden to take the plants

But it's only a flower... and I'm a romantic

EXIT

Hmmm.... sorry, but the duck is not a souvenir

Ohhh,... but it's so cute

GOING BACK TO THE WETLAND

PattMc©